

Turvemaiden kestävä viljely yrittäjän näkökulma

Jaana Auer

3.11.2020

Turvepeltojen viljely Niemijärven tilalla

- ▶ Ternistä teuraaksi naudanlihantuotantoa vuodesta 2003, eläinmäärä vaihdellut 240 -300 eläimeen, siirrytään luomuemolehmätuotantoon
- ▶ Peltoa 91 ha, josta säilörehua 59 ha, hernekauraa 6 ha, rehuvilja 23 ja lhp 1,4 ha ja muu 1,6 ha, pellot luomuviljelyssä v. 1990
- ▶ Maalajit: HtMr 53 ha
 Hs, Ht 11 ha
 Multamaa 13 ha 14 % peltoalasta, 60-100 vuotta vanhoja, pääosin salaojissa, osin lohkojen keskellä
 LCt 14 ha 15 % peltoalasta, turvetuotannosta poistettu alue, sarkaojat
- ▶ Paksuturpeisia, viljelyominaisuuksia on aikoinaan parannettu ajamalla painomaata (pienentää päästöjä 20 %)
- ▶ Turvepelloilla viljelty pääasiassa monivuotisia säilörehunurmia, monilajiset nurmisiemenseokset, uudistus joko nurmesta nurmeen tai suojaviljan kanssa, pitkäikäisiä nurmia 5-6 vuotta, täydennyskylvöä, kasvipeitteisiä talvella

Kokemuksia turvepeltojen viljelystä

- ▶ Hyödyt:
- ▶ Viljelyvarmuus, erityisesti kuivina kesinä puskurina turvaamassa säilörehusatoa => turva sään ääri-ilmiöissä
- ▶ Kustannussäästöt viljelyssä:
 - ▶ Sama sato kuin kivennäismailta on saavutettavissa vähemmällä lannoituksella => lannoituksen ilmastovaikutukset pienemmät
 - ▶ Kevyempiä maita muokata, vetotehon tarve pienempi, koneet kuluvat vähemmän
 - ▶ Ei kiviä => yksi työvaihe vähemmän uudistettaessa nurmia
 - ▶ Isommat ja suoralinjaisemmat peltolohkot mahdollistavat tehokkaat viljelytoimet => pienempi työnmenekki, päällekkäinajo vähenee
- ▶ Sijaitsevat pääosin lähellä talouskeskusta

Kokemuksia turvepeltojen viljelystä

- ▶ Ongelmat:
- ▶ Voi olla kantoja
- ▶ Kantavuusongelmia, märkinä vuosina voi tulla raiteita
- ▶ Ojitusten toimivuudesta huolehdittava, investoinnit uusiin salaojiin ja täydennysojituksiin, sorasilmiin, myyräsalaojat
- ▶ Hallanarkoja; tämä ei viime aikoina ollut ongelma

Vaihtoehdot turvepeltojen viljelyssä

- ▶ Metsitys:
 - ▶ Mätästys ja istutus 860 €/ha
 - ▶ Peltotukien menetys 639 €/ha/v (10 vuotta 172 000 €/ 27 ha)
 - ▶ Tukioikeudet menetetään, pitäisi olla mahdollista siirtää muille lohkoille
 - ▶ Paksuturpeisia lohkoja, joilla metsän kasvu heikko, tulot kaukana tulevaisuudessa, tuki metsittämiselle?
 - ▶ Ilmastohyötyjä ei saavuteta ensimmäisinä vuosikymmeninä, päästöt suuremmat kuin jos pelto jätetty viljelemättä tai korkea vesipinta nurmella
 - ▶ Ruokaturva
- ▶ Kannattavuus heikko

Vaihtoehdot turvepeltojen viljelyssä

- ▶ Laajaperäinen tuotanto:
 - ▶ Turvepellon jättäminen viljelemättä, ei kustannuksia, mutta ei tulojakaan, ei vähennä päästöjä juuri enempää kuin nurmien viljely, ekosysteemipalveluja ja pusikoitumista
 - ▶ Luonnonhoitopelto: alhaiset kustannukset, tuet, päästövähennyksiä tulee ja myös päästöjä, mutta ei satoa, luonnonmonimuotoisuutta ja ekosysteemipalveluja, pelto pysyy reservissä
 - ▶ Kosteikko ??
- ▶ Voimaperäinen tuotanto:
 - ▶ Tuottava ja resurssitehokas viljely, monivuotiset nurmet avainasemassa, päästöt tuoteyksikköä kohti alhaiset, nautakarjatalous säätösalaajat
 - ▶ Mahdollistaa kannattavan toiminnan tiloilla

Vaihtoehdot turvepeltojen viljelyssä

- ▶ Biokaasun tuotanto:
- ▶ Maatilojen energiaomavaraisuus
- ▶ Erilaisten biomassojen hyödyntäminen
- ▶ Fossiilisen energian korvaaminen maataloudessa ja tieliikenteessä => suuret päästövähennykset saavutettavissa
- ▶ Ruokohelpin viljely biokaasun raaka-aineeksi
- ▶ Ravinteiden tehokkaampi kierrätys
- ▶ Ristiriita: Maataloudessa investointituki 40 %, mutta kaasua ei saa myydä tilan ulkopuolelle, Muu yritys investointituki 30 % ja saa tehdä businesta
- ▶ Maatilamittaluokan laitosten kehittäminen ja jakeluinfran luominen, biokaasua käyttävät autot ja traktorit

Turvepeltojen viljelyn tulevaisuus

- ▶ Pelto on maatalouden tärkein tuotantoväline
- ▶ Pelto on peltoa => tuotannon ja tulojen mahdollistaja maalajista riippumatta, turvepellot ei siis mitään turhia, vähempiarvoisia alueita
- ▶ Kuivuusriski => peltoa oltava riittävästi, hyvä puskuri
- ▶ Tehokas kasvipeitteinen viljely, jossa hiili pidetään maassa ja/tai lisätään sitä: kun sato kaksinkertaistuu, hiilen virtaus juuriin kaksinkertaistuu
- ▶ Monivuotiset nurmet tehokkaita hiilensitojia, ruokohelpi viljelyyn
- ▶ Maatalouden oltava kannattavaa, jolloin on varaa investoida parhaaseen teknologiaan
- ▶ Taloudellisia kannustimia päästövähennysten lisäämiseksi: Hiilensidonnasta lisätuloja, päästövähennyskompensaatiokauppa
- ▶ Uudet liiketoimintamahdollisuudet: biokaasu, kuivikkeet, kasvualustat
- ▶ Huoltovarmuus ja ilmastonmuutokseen sopeutuminen, energiaomavaraisuus => tuotantoa ei syytä ajaa alas => globaali näkökulma